

QORTI ĊIVILI – PRIM’AWLA

ONOR. IMĦALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Ġuramentat Nru.: 1060/2015 MH

Illum, 8 ta’ Lulju, 2020

Skyfirst Limited (C-52518)

VS

Sunshine Aviation Limited (C-63892)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat ta’ Cedric Mifsud, detentur tal-Karta ta’ Identita’ numru 196979(M), ghan-nom u in rappreżentanza tas-soċjeta’ Skyfirst Limited C-52518 li ġie preżentat fl-10 ta’ Novembru 2015 li permezz tiegħu espona:

1. *“Illi s-soċjeta intimata hija sid l-ajruplan Falcon 2000X li għandu numru ta’ registrazzjoni 9H-BEC;*
2. *Illi fis- sebgħa (7) April tas-sena 2014 gie iffirmit ftehim bejn is-soċjeta’ rikorrenti u s-soċjeta’ intimata rigward l-operat ta’ l-imsemmi ajruplan fejn gie miftiehem li s-soċjeta attriċi ser tiġi ingagatta bħala l-operatur ta’ l-ajruplan u sabiex tipprovdi numru ta’ servizzi tekniċi u ta’ manutenzjoni, liema ftehim qiegħed jiġi hawn anness u mmarkat bħala Dok A;*
3. *Illi l-partijiet bis-saħħa ta’ l-istess ftehim qablu li kwalunke spejjeż li għandhom x’jaqsmu ma l-imsemmi ajruplan għandhom jithallsu mis-sid ta’ l-ajruplan. Fil-fatt’ klawżola numru 5.3 tal-ftehimin tgħid illi, ‘All expenses made for the account of the aircraft are at the owner’s expense [...]’;*
4. *Illi s-soċjeta’ rikorrenti nnotifikat lis-soċjeta’ intimata b’diversi fatturi in konnessjoni ma’ servizzi provduti lill-ajruplan imsemmi, liema fatturi qedgħin jiġu hawn annessi u mmarkati bħala Dok B. Uħud minn dawn il-fatturi jirreferu għal spejjeż inkorsi mis-soċjeta rikorrenti filwaqt illi numru ta fatturi jirreferu għal servizzi mogħtija mill-istess soċjeta rikorrenti;*
5. *Illi peress is-soċjeta ntimata naqset milli thallas il-fatturi hawn fuq imsemmija s-soċjeta rikorrenti tterminat il-ftehim permezz ta’ ittra (hawn hekk annessa bhala Dok. C.) liema terminazzjoni gie fis-seħħ fis-7 ta’ Settembru 2015;*

6. *Illi s-somma globali dovuta mis-soċjeta' intimata lis-soċjeta' rikorrenti tammonta għal mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlettax –il Euro u erbgħin ċenteżmu (€274,513.40), u dan skond rendikont hawn anness u mmarkat bħala Dok D;*
7. *Illi għalhekk is-soċjeta' intimata hija debitrice tas-soċjeta rikorrenti fis-somma ta' mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlettax –il Euro u erbgħin ċenteżmu (€274,513.40);*
8. *Illi l-imsemmi ammont ta' mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlettax –il Euro u erbgħin ċenteżmu (€274,513.40) huwa dejn ċert, likwidu u dovut u li ma jikkostitwix fl-eżekuzzjoni ta' xi fatt, mis-soċjeta intimata lis-soċjeta rikorrenti u għalhekk fil-fhema tas-soċjeta rikorrenti jikkonkorru l-elementi preskritti mill-Artikolu 167 et seq tal-Kap 12, tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiegħ, billi fil-fehma ta' l-istess soċjeta rikorrenti, is-soċjeta' intimate m'għandiex eċċezzjonijiet xi tressaq kontra t-talba għall-ħlas ta' l-imsemmi ammont;*
9. *Illi għalkemm saru diversi interpellazzjonijiet, dana l-ammont baqa ma tħallasx mis-soċjeta' intimata u għalhekk kellha issir din il-kawża;*
10. *Illi fl-umli fehma tas-soċjeta rikorrenti, is-soċjeta konvenuta m'għandiex eċċezzjonijiet validi x'tagħti għat-talbiet tas-soċjeta' attriċi;*

Tgħid għalhekk is-soċjeta' konvenuta għaliex dina l-Onorabbli Qorti m'għandiex:

1. *Taqta il-kawża bid-dispensa tas-smiegħ ai termini tal-Artikoli 167 et sequitur tal- Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;*

2. *Tiddikjara illi s-soċjeta Sunshine Aviation Limited hija debtriċi tas-soċjeta rikorrenti Skyfirst Limited għas-somma ta' mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlethax –il Euro u erbghin ċenteżmu (€274,513.40) għal diversi servizzi tekniċi u ta' manutenzjoni provduti minn April 2014 sal-lum;*
3. *Tikkundanna lis-soċjeta Sunshine Aviation Limited sabiex thallas lis-soċjeta rikorrenti Skyfirst Limited is-somma ta' mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlethax –il Euro u erbghin ċenteżmu (€274,513.40) għar-raġunijiet kif hawn fuq dettaljati;*

Bl-ispejjes u l-imghaxijiet kontra s-soċjeta' intimata li tibqa ngunta minn issa għas-subizzjoni."

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-rikors ġuramentat.

Rat ukoll illi fl-ewwel seduta appuntata għas-smiġh¹ is-soċjeta' konvenuta kkontestat tramite l-avukat difensur tagħha l-proċedura sommarja avanzata ai terminu ta' l-artikolu 167 tal-Kap 12. Il-Qorti wara li semgħet is-sottomissjonijiet akkordat lil-istess il-fakolta' ta' nota ta' eċċezzjonijiet.

Rat ir-risposta ġuramentata ta' Sunshine Aviation Limited (C63892) konfermata bil-ġurament mill-Avukat Antoine Cremona (detentur tal-karta tal-identità bin-numru 11980 G), kif debitament awtorizzat sabiex jirrappreżenta l-istess soċjeta' intimata li ġiet preżentata fil-21 ta' Diċembru 2015² li permezz tagħha espona:

---

¹ Fol 122 ta' Diċembru, 2015.

² Fol 137 et seq

1. *“Illi l-ewwel talba tas-soċjeta rikorrenti giet miċhuda meta fl-ewwel seduta ta’ din il-kawża fit-2 ta’ Dicembru 2015 din il-Qorti iddeċidiet li s-socjeta intimata għandha raġunijiet sabiex topponi t-talbiet attriċi u għalhekk akkordat terminu ta’ għoxrin (20) ġurnata minn dakinhar sabiex tressaq ir-risposta ġuramentata tagħha u kwindi hija llum eżawrita bl-ispejjeż tal-istess li għandhom jiġu sofferti mis-soċjeta’ rikorrenti;*

2. *Illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għas-suespost, t-tieni u t-tielet talbiet attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u bħala tali għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż billi mhux minnu illi s-socjeta intimata hija debtriċi tas-soċjeta’ Skyfirst Limited fl-ammonti hekk kif dedotti fir-rikors promotur u konsegwentement ma għandhiex tiġi ordnata thallas għal imsemmija fatturi kif ipprezentati f’din il-kawża peress illi mhumiex dovuti minnha f’dawk l-ammonti;*

3. *Illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-ftehim bejn il-partijiet u cioe it-‘Temporary Aircraft Management Agreement’ anness mar-rikors promotur (hawn taħt msejjaħ fil-qosor bħala ‘Management Agreement’) u indikat fl-istess rikors bħala Dokument A, skada fil-31 ta’ Mejju 2014 u dan ai termini tal-Artikolu 6.1 tal-istess kuntratt u għalhekk l-ammonti kif dedotti mhuwiex dovuti taħt l-istess kuntratt. Di piu’, kif ser jiġi ampjament ippruvat, s-servizzi tekniċi ta’ manutenzjoni provduti mis-soċjeta rikorrenti ġew imħallsa u huma biss il-‘hourly rates’ li dejjem ġew ikkontesti mis-soċjeta’ esponenti peress illi qatt ma kien hemm qbil, la bil-miktub u lanqas verbalment fuq iċ-‘charge out’ rate għaliex, fil-fehma tas-soċjeta’ esponenti is-soċjeta’ rikorrenti kienet qiegħda tipproponi u*

timponi rati li kienu madwar tlett darbiet oġhla minn kull aġenzija oħra li tipprovdi l-istess servizzi.

4. *Illi t-talbiet rikorrenti huma wkoll infondati fil-fatt u fid-dritt in kwantu ma tressqet l-ebda prova dettaljata tax-xogħol illi allegatament sar;*
5. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri skond il-liġi.*
6. *Illi apparti minn hekk is-soċjeta' rikorrenti aġixxiet b'mod abbusiv, in mala fede u b'mod li arreka danni ingenti lis-soċjeta' intimata esponenti meta sabiex tikkawtela b'mod abbużiv il-pretensjonijiet fiergħa tagħha żammet fil-pussess tagħha għal diversi xhur id-dokumentazzjoni kollha relatata mal-ajruplan in kwistjoni b'dan illi irrendiet l-inġenju tal-ajru in kwistjoni inutilizzabbli mis- soċjeta intimata u huwa għalhekk li s-socjeta esponenti kif debitament rappreżentata qiegħda tressaq talba rikonvenzjonali ai termini tal-Artikolu 396 et seq tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex din l-Onorabbli Qorti tordna illi s-soċjeta rikorrenti tiġi ddikjarata responsabbli għad-danni u konsegwentement tordna l-ħlas ta' l-istess likwidazzjoni tal-istess.*
7. *Bl- ispejjeż ta' din l-istanza kontra s-soċjeta rikorrenti minn issa ingunta in subizzjoni-*

Illi dwar il-fatti kif esposti fir-rikors maħluf tas-soċjeta rikorrenti l-esponenti umilment tissottometti u tikkonferma bil-gurament illi:

- a. *il-fatti dikjarati fl-ewwel paragrafu tar-Rikors mhumiex ikkontestati;*

- b. *dwar it-tieni paragrafu tar-Rikors promotur, l-intimat jikkonferma illi l-partijiet kienu iffirmaw 'Management Agreement' fis-sebgha (7) t'April tas-sena 2014 rigward l-operat ta' l-imsemmi ingenju tal-ajru bin-numru ta' registrazzjoni 9H-BEC tal-ghamla Falcon 2000LX u li ghandu n-numru ta' serje tal-manifattura SN 063, fejn gie miftiehem li s-soċjeta' attriċi ser tigi ingaġġata bhala l-operatur ta' l-ajruplan u sabiex tipprovdi numru ta' servizzi tekniċi u ta' manutenzjoni fuq l-istess ingenju tal-ajru;*
- c. *Illi bis-saħħa ta' dan il-ftehim is-soċjeta SkyFirst Limited giet registrata bhala operatur tal-ingenju tal-ajru in kwistjoni (ċertifikat ta' registrazzjoni annesa u mmarkta bhala Dok AGC1) u għalhekk is-soċjeta rikorrenti kellha l-pussess tal-ajru tul it-terminu tal-kuntratt in kwistjoni;*
- d. *Illi jingħad ukoll illi l-partijiet ftehm u illi dan l-arrangement kien wieħed temporanju u gie awtomatikament itterminat fil-31 ta' Mejju ta' l-istess sena (2015) jew meta l-partijiet kienu lesti biex jiffirmaw ftehim finali. Referenza qed issir għal-klawsola numru 6.1 tal-istess kuntratt fejn il-partijiet iddikjaraw illi:*
- i. *'This Agreement shall be effective from April 7th 2014 and continue to be in force and effect until the earlier of (i) the signature of the final agreement or (ii) May 31 2014.'*
- e. *Jingħad ukoll illi l-ftehim finali qatt ma gie iffirmat minn ebda parti, jew aċċetat jew maqbul.*
- f. *illi dwar it-tielet u r-raba paragrafu tar-Rikors jingħad illi huwa minnu illi bis-saħħa tal-istess ftehim il-partijiet qablu illi spejjeż li jirrelataw mal-ingenju tal-ajru kellhom jithallsu mis-soċjeta' esponenti pero`*

konvenjentement is-soċjeta' rikorrenti tevita milli tikkwota l-artikolu 5.3 in toto għaliex fil-verita l-artikolu 5.3 jgħid illi 'All expenses made for the account of the aircraft are at the owners expenses. They will be invoiced to The Owner with presentantion of the original'. Jingħad illi is-soċjeta' esponenti qatt ma rċeviet jew giet mitluba thallas l-ammonti in kwistjoni fuq preżentata ta' fatturi rilevanti. Illi sal-ġurnata ta' llum l-ebda fattura ma giet maħruġa lis-soċjeta' esponenti u m'hemm l-ebda prova illi l-ammonti kif dedotti huwa sostanzjati b'fatturi jew b'forma ta' talba għal-hlas kif kien miftihem;

- g. Illi ai termini tal-rendikont anness mar-rikors promotur jingħad illi l-pretenzjonijiet u l-fatturi individwali, fil-maġġoranza tagħhom, jirrapreżentaw servizzi li ngħataw lis-soċjeta' esponenti wara l-Management Agreement gie tterminat u cioe kif ser jiġi ppruvat jidher biċ-ċar illi s-soċjeta' esponenti qatt ma qablet jew ikkonfermat illi hija aċċetat ir-rati eżorbitanti li kienet ser timponi fuq is-soċjeta' esponenti;*
- h. Illi dwar il-ħames paragrafu s-soċjeta' esponenti tiċħad illi qatt kien hemm ftehim dwar ir-rati li ġew imposti mis-soċjeta' rikorrenti fuq is-soċjeta' esponenti u fi kwalunkwe każ l-ammonti kif pretiżi huma eċċessivi u nfondati;*
- i. Is-sitt paragrafu huwa kkontestat fis-sens l-ammont ta' mitejn u erba u sebghin elf, ħames mija u tlettax-il euro u erbgħin ċenteżmu (€274,513.40) mhuwiex dovut mis-soċjeta' esponenti;*
- j. dwar is-seba' paragrafu tar-Rikors, is-soċjeta' esponenti ssostni li hija mhijiex debitorici tas-soċjeta' rikorrenti kif pretiż."*

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-risposta ġuramentata.

Rat il-kontro-talba ġuramentata ta' Sunshine Aviation Limited (C63892) konfermata bil-ġurament mill-Avukat Antoine Cremona (detentur tal-karta tal-identità bin-numru 11980 G), kif debitament awtorizzat sabiex jirrappreżenta l-istess soċjeta' intimata li ġiet preżentata fil-21 ta' Diċembru 2015³ li permezz tagħha espona:

- (1) *“Illi jeżistu r-rekwiziti kontemplati mill-Artikoli 396 et sequitur tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex issir rikonvenzjoni mill-esponent fil-kwalità tiegħu premessa u peress illi l-esponent rikonvenzjonant fil-fatt jixtieq jinqeda b'dawn il-proċeduri sabiex jipproponi l-kontrotalba tiegħu;*
- (2) *Illi kif spjegat fir-rikors promotur is-soċjeta' rikonvenzjonanta li hija s-sid tal-inġenju tal-ajru bin-numru ta' reġistrazzjoni 9H BEC tal-ghamla Falcon 2000LX u li għandu n-numru ta' serje tal-manifattura SN 063, daħlet fi ftehim mas-soċjeta rikorrenti rikonvenzjonata SkyFirst Limited fis-7 t'April 2014, ftehim li ssejjaħ 'Temporary Aircraft Management Agreement' (hawn taħt msejjaħ fil-qosor bhala Management Agreement') u li permezz tiegħu l-esponenti tat f'idejn s-soċjeta rikonvenzjonata l-inġenju tal-ajru in kwistjoni sabiex jiġi operat mill-istess soċjeta' rikorrenti ('Management Agreement' anness mar-rikors promotur u mmarkat bhala Dok A);*
- (3) *Illi bis-saħħa ta' dan il-ftehim is-soċjeta' rikonvenzjonata ġiet registrata bhala l-operatur tal-inġenju tal-ajru in kwistjoni (ċertifikat anness mar-*

---

³ Fol 145 et seq

risposta giuramentata u għalhekk is-soċjeta' rikorrenti kellha l-pussess tal- inġenju tal-ajru tul it-terminu tal-kuntratt in kwistjoni;

- (4) *Illi l-partijiet kienu ftehm u illi l- 'Management Agreement' kien wieħed temporanju u kellu jiġi tterminat fil-31 ta' Mejju 2014 u dan ai termini tal-Artikolu 6.1 tal-istess kuntratt jew meta l-partijiet kienu lesti biex jiffirmaw ftehim finali u hekk ġara. Minkejja l-fatt illi l-partijiet ma kienux laħqu ftehim finali liema ftehim fil-fatt qatt ma ġie aċċettat jew iffirmit minn ebda parti, is-soċjeta' rikonvenzjonata baqgħet toħroġ numru ta' fatturi flimkien ma' talba għal-ħlas għas-servizzi li skond huma kienu qed jiġu reżi fuq l-inġenju tal-ajru in kwistjoni u dan mingħajr qatt ma kien ftehim fuq il-prezzijiet, fuq iċ- 'charge out rates' jew fuq il-mod ta' kif kien ser isiru il-ħlasijiet;*
- (5) *Illi sa mill- bidu nett, u kif sejjer jiġi ampjament ippruvat fit- trattazzjoni ta' din il- kawża, l-esponenti rikonvenzjonanti kellha kontestazzjoni kbira dwar ir-rati applikati u qatt ma hallset l-ebda ammont hekk mitlub bir- rati hekk mitluba;*
- (6) *Illi minkejja li taf b'dan kollu s- soċjeta' rikonvenzjonata baqgħet toħroġ fatturi bir- rati kontestati u bis-saħħa ta' dan l-aġir ikkostruwiet import bilanċjali sinjifikanti li hija qed tgħid li għandha tiegħu meta dan huwa għal kollox artifiċjali għaliex ir-rati in kwistjoni kienu eżageratment sproporzjonati u fi kwalunkwe kaz dejjem kontestati sa mill-bidu nett;*
- (7) *Illi permezz ta' email ta' Olivier Pederier, is-soċjeta' rikonvenzjonata baqgħet 'Termination Notice' fis- 7 Awissu 2015 (DOK AGC2) u dan*

għaliex skont l-istess rappreżentant tar- rikonvenzjonata r-relazzjoni ta' bejn il- partijiet ma setgħetx tkompli;

- (8) *Illi b'mod abusiv immens, espressament kontra l-liġi u b'mala fede minkejja li ġew avzati dwar dan anke mill- konsulenti legali tal-esponenti, wara li s-soċjeta rikonvenzjonata ex admissis itterminat ir-relazzjoni ġuridika li kellha mal-esponenti, sabiex abbusivament tikkawtela l-kreditu vantat minnha kif pretiz fir- rikors promotur, żammet fil- pussess tagħha d- dokumenti kollha appartenenti lill- inġenju in kwistjoni b'dan illi s- soċjeta' esponenti ma setgħetx tagħmel uzu mill-istess inġenju tal-ajru bl-ebda mod u b'hekk is- soċjeta' rikonvenzjonata arrekat danni inġentissimi lis- soċjeta' esponenti;*
- (9) *Illi s-soċjeta' rikonvenzjonata ma għandha u qatt ma kellha l-ebda dritt fil-liġi sabiex tiddetjeni abbusivament id-dokumentazzjoni storika kif ukoll il-logbook u dokumentazzjoni oħra ta' safar appartenenti lill-inġenju tal-ajru bin-numru ta' reġistrazzjoni 9H-BEC preċedentement mikri lilhom liema dokumentazzjoni hija essenzjali għal użu, għat-titjier u għal-operat għal kull inġenju tal-ajru;*
- (10) *Illi fuq kollox dan l-aġir dam għaddej għal numru ta' ġimgħat, li fl-industrija tal-avjazzjoni huwa żmien twil ħafna. Fil- 5 t'Ottubru is-soċjeta esponenti talbet il-konsenja ta' tali dokumentazzjoni f'terminu qasir permezz ta' ittra uffiċjali numru 3315/15 (ittra uffiċjali annessa u mmarkata bhala DOK AGC 3) iżda s-soċjeta rikonvenzjonata baqgħet inadempjenti;*

(11) *Illi minflok fl-14 t'Ottubru 2015, bi travestija totali tal-ġustizzja għaliex taf li ma tistax żżomm taħt l-ebda titolu daww id-dokumenti, is-soċjeta rikonvenzjonata issottometiet rikors sabiex 'jigu sekwestrati dokumenti teknici, ta' manutensjoi u ta' Airworthiness ta' l-ajruplan Falcon 2000LX li kellha n-numru ta' registrazzjoni 9H-BEC'', mandat ta' sekwestru sabiex jaqbad dokumenti f'idejha stess fuq kreditu illi assolutament ma jikkostitwixx kreditu privileġġjat fuq l-inġenju tal-ajru un kwistjoni. Dan kollu ifisser illi s-soċjeta' rikonvenzjonati żammet id-dokumenti evidentement sabiex tarreka l-akbar dannu possibbli lill-esponenti u jirrikattaha sabiex thallas l-ammont illi qegħed jiġi kontestat;*

(12) *Illi s-soċjeta rikonvenzjonata ppruvat tuża l-att l-iktar dannuż peress illi s-soċjeta' esponenti la setgħet tuża l-inġenju, la tagħmel xogħolijiet ta' manutenzjoni fuqu, la topera u lanqas tmexxi l-inġenju in kwistjoni u għalhekk is-soċjeta' esponenti qegħda tagħmel din it-talba għall-likwidazzjoni tad-danni liema danni ġew ikkawżati mis-soċjeta' rikonvenzjonata lis-soċjeta' rikonvenzjonanta;*

Għaldaqstant, in vista tas-suespost u kif sejjer jirriżulta fit-trattazzjoni ta' din il-kawża, l-esponenti kif awtorizzat umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti jogħgobha:

1. *Tiddikjara li s-soċjetà rikonvenzjonata Skyfirst Limited (C52518) hija unikament responsabbli għad-danni sofferti mis-soċjeta Sunshine Aviation Limited (C63892) fil- perijodu ta' żmeta kienet qed tiddetjeni abbużivament id- dokumentazzjoni tal- inġenju tal- ajru 9H BEC proprjeta' tas – soċjeta' rikonvenzjonanti Sunshine Aviation Limited;*

2. *Tillikwida d-danni sofferti mis-soċjetà Sunshine Aviation Limited kaġun ta' l-imsemmi aġir negligenti tas-soċjetà Skyfirst Limited inkluz ghad-danni minhabba r-ritenzjoni tad-dokumenti teknici, ta' manutenzsjoni u ta' Airworthiness ta' l-ajruplan Falcon 2000LX li ghandha n-numru ta' registrazzjoni 9H-BEC' dan okkorrendo bil-ħatra ta' periti nominandi;*
3. *Tordna lis-soċjeta Skyfirst Limited thallas id-danni hekk likwidati minnha.*

Bl-ispejjeż ta' dawn l-atti u l-imġaxijiet sad-data tal-pagament effettiv kontra s-soċjeta Skyfirst Limited li minn issa qed tiġi iġunta in subizzjoni."

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mal-kontro-talba.

Rat ir-risposta għal kontro talba ta' Skyfirst Limited (C52518) tar-rikors rikonvenzjonali ta' Sunshine Aviation Limited (C63892), liema risposta qiegħda tiġi konfermata bil-ġurament mill-Avukat Cedric Mifsud (detentur tal-Karta ta' l-Identita 196979 M) li ġie preżentat fl-14 ta' Jannar 2016⁴ li permezz tagħha esponew:

1. *"Illi t-talbiet tas-soċjeta rikonvenzjonanti, Sunshine Aviation Limited, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante s-segwenti ragunijiet:*
  - a. *Illi hija allegazzjoni falza li s-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited, żammet abbussivament id-dokumentazzjoni ta' airworthiness, storika kif ukoll il-logbook u dokumentazzjoni oħra ta' safar appartenenti lill l-ajruplan tat-tip Falcon 2000 LX, bin-numru ta' registrazzjoni 9H BEC. Tant hu hekk li s-soċjeta rikonvenzjonanti, Sunshine Aviation Limited, tonqos milli tiddikjara b'mod esplicitu*

---

⁴ Fol 162 et seq

minn meta sa meta inżammu b'mod abusiv l-isemmijin dokumentazzjoni. L-istess soċjeta tiddikjara biss li “dan l-aġir dam għaddej għal numru ta' ġimghat.”

Illi fir-risposta tar-rikors promotur, għal hlas ta' numru ta' fatturi, is-soċjeta rikonvenzjonanti, Sunshine Aviation Limited tikkontesta l-istess fatturi maħruġin minn Skyfirst Limited a bażi tal-fatt li l-‘Management Agreement’ bejn il-partijiet gie tterminat fil-31 ta' Mejju 2014 u hafna mill-fatturi jirrelataw għal dan il-perjodu. Din l-asserzjoni hija waħda falza stante illi fil-perjodu wara il-31 ta' Mejju 2014, is-soċjeta rikonvenzjonanti kompliet tuża is-servizzi ta' Skyfirst Limited, tant hu hekk li l-ajruplan kompli jtir b'registazzjoni li tindika l-operatur bhala Skyfirst Limited. L-imsemmi ajruplan kompli jtir sa Lulju 2015, meta s-soċjeta rikonvenzjonanti ma ħallsitx għal manutenzjoni ta' l-ajruplan u għalhekk l-ajruplan ma setax jinħadem. Illi minkejja li l-ajruplan ma setax itir minħabba nuqqas ta' manutenzjoni, Skyfirst Limited kompliet tkun l-operatur ta' l-ajruplan minħabba l-fatt li l-istess Sunshine Aviation ma tterminatx ir-relazzjoni jew is-servizzi ma l-operatur ta' l-ajruplan, wisq inqas talbet li tingħata d-dokumentazzjoni lura kif tipprova tagħti l-impressjoni mir-risposta tagħha. Illi talba formali saret permezz ta' ittra uffiċjali datata 5 ta' Ottubru 2015, pero wara din it-talba s-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited, talbet għal ħruġ ta' mandat ta' sekwestru u sussegwentament id-dokumenti ġew depozitati l-Qorti. Minkejja l-presentazzjoni ta' ittra uffiċjali, is-soċjeta Sunshine Aviation Limited ma ħadet l-ebda passi formali ma ‘Transport Malta’ sabiex Skyfirst Limited ma tibqax rikonoxxuta bhala l-operatur tal-Ajruplan. Għalhekk Sunshine Aviation ippretendiet li jkollha f'idejha

d-dokumentazzjoni ta' l-ajruplan u ma tappuntax formalment operatur ieħor Skyfirst Limited;

- b. Illi kif ġie ikkonfermat fir-rikors promotur u fir-risposta ta' l-istess rikors is-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited, kienet l-operatur ta' l-ajruplan li kien reġistrat f'Malta bin-numru ta' reġistrazzjoni 9H BEC. Hija kienet l-operatur ai termini tal-Kap 218 u Kap 503 tal-Liġijiet ta' Malta. L-imsemmi ajruplan seta biss jiġi operat a bazi taċ-ċertifikat ta' l-operatur ta' l-ajru maħruġ f'isem Skyfirst Limited minn 'Transport Malta'.*

Fl-ebda hin jew mument, is-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited irċeviet struzzjonijiet minn operatur ieħor, a nom ta' Sunshine Aviation Limited, sabiex id-dokumentazzjoni jiġu trasferiti lilu. Din hija l-proċedura korretta meta l-ajruplan kien għadu reġistrat taht l-isem ta' Skyfirst Limited. Tenut kont tal-fatt li d-dirigenti ta' Sunshine Aviation Limited, ma kinux qiegħdin jhallsu l-fatturi tagħhom u l-ajruplan ġie abbandunat f'Ġinevra fejn suppost saritlu l-manutenzjoni, is-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited żammet b'mod prudenti u b'mod legali d-dokumentazzjoni sakemm l-operatur ġdid, formalment jitlob id-dokumentazzjoni, wara liema proċedura Skyfirst setgħet titneħħa bhala operatur fuq iċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni ta' l-imsemmi ajruplan.

Sakemm Skyfirst kien l-operatur ta' l-ajruplan huwa kellu r-responsabilita lejn 'Transport Malta' sabiex jfornixxi kwalunkwe dokument dwar l-imsemmi ajruplan. Kieku ttrasferixxiet id-dokumentazzjoni kif qed tgħid li riedet is-soċjeta Sunshine Aviation

Limited, hija ma kinitx tkun f'pożizzjoni li tonera l-obbligi tagħha bħala operatur registrat.

- 2. Illi dina l-Onorabbli Qorti ma tistax issib is-soċjeta rikonvenzjonata Skyfirst Limited responsabbli għal ebda danni għaliex id-dikjarazzjoni magħmulha mis-soċjeta Sunshine Avitaion li hija “la setgħet tuża l-inġenju, la tagħmel xogħolijiet ta’ manutenzjoni fuqu, la topera u lanqas tmexxi l-inġenju” hija waħda falza. Dan għaliex wara Lulju 2015, is-soċjeta rikonvenzjonanti, Sunshine Aviation Limited, abbandunat kompletament l-ajruplan f’Ginevra, l-Isvizzera. F’Lulju 2015, Skyfirst Limited, bħala operatur ta’ l-ajruplan kien skeda manutenzjoni ta’ l-ajruplan mas-soċjeta TAG Aviation, li tipprovdi servizzi tekniċi lil diversi ajruplani. Id-dirigenti ta’ Sunshine Aviation, għal xi raġuni jew oħra, irrifjutaw li jħallsu l-ispejjeż tal-manutenzjoni direttament li TAG Aviation u għalhekk ma setax ssir ix-xogħol neċessarju sabiex l-ajruplan jkun jista jtir.*

Apparti minn hekk kien hemm diversi fornituri oħrajn li Sunshine Aviation Limited irrifjutat li tħallas, fosthom Jet Support Services, Inc. liema kumpanija tiegħu ħsieb il-manutenzjoni tal-magni ta’ l-ajruplan. Skyfirst Limited ppruvat diversi drabi tavza lil Sunshine Aviation Limited, li jekk ma kinux ser jithallsu l-fatturi ta’ Jet Support Services, Inc. l-imsemmija kumpanija kienet ser titermina l-kuntratt b’konsegwenzi serji li jafftewaw l-użu ta’ l-ajruplan; Illi għalhekk se mai is-soċjeta rikonvenzjonata Skyfirst Limited ippruvat tippreżerva l-ajruplan minkejja d-diffikultajiet kollha minn naħa ta’ Sunshine Aviation, u bl-ebda mod l-aġir tagħha ma tista tiġi konsidrata bħala kawża ta’ danni.

Illi l-verita' hija li l-benefiċċarju tas-soċjeta Sunshine Aviation Limited u ta' l-ajruplan, Francesco Bechetti, kien qiegħed jiġi akkużat b'akkuzi ta' 'money laundering' fl-Albania u l-assi tiegħu ġew iffriati, b'hekk huwa ma kienx f'posizzjoni li jagħmel iżjed hlasijiet għal manutenzjoni ta' l-ajruplan tiegħu. Illi għalhekk Francesco Bechetti huwa unikament responsabbli għad-danni kkaġunati lil Sunshine Aviation Limited;

3. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, ai termini ta' l-Artiklu 43 tal-Kap 503 tal-Liġijiet ta' Malta, is-soċjeta rikonvenzjonata, Skyfirst Limited, kellha plegg possessorju fuq id-dokumenti ta' l-ajruplan 9H-BEC u dan għaliex hija tidhol fil-parametri ta' ta' definizzjoni ta' "kreditur ieħor li jkollu taht il-kura u awtorità tiegħu inġenji tal-ajru biex isiru xi xogħlijiet jew għal għanijiet oħra."*

4. *Salv Eċċezzjonijiet oħra.*

Bl-ispejjeż."

Rat il-lista tax-xhieda annessa mar-risposta ġuramentata.

Rat in-Nota tas-soċjeta' attriċi permezz ta' liema rriduċiet it-talbiet tagħha għas-somma ta' mitejn tnejn u għoxrin elf, hames mija u sitt Euro u sitta u sittin ċenteżmu (€222,506.66)⁵.

Rat il-provi mressqa mill-partijiet u n-Noti ta' Sottomissjonijiet skambjati bejniethom.

Semgħet it-trattazzjoni finali tad-difensuri tal-partijiet.

Rat li l-kawża thalliet għall-lum għas-sentenza.

---

⁵ Fol 232

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Fl-azzjoni prinċipali s-soċjeta' attriċi qegħda titlob il-kundanna tas-soċjeta' konvenuta għal hłas tas-somma ta' €222,506.66 allegatament dovuti lilha għal servizzi tekniċi u ta' manutenzjoni reżi fuq ajruplan proprjeta' tas-soċjeta' konvenuta. Minn naħa tagħha s-soċjeta' konvenuta tirribatti li hija mhijiex debtriċi fl-ammonti mitluba mis-soċjeta' attriċi. Hija tavvanza wkoll kontro-talba għal hłas ta' danni a bażi ta' l-allegazzjoni li l-istess soċjeta' attriċi żammet għandha abbużivament dokumentazzjoni tal-ajruplan mertu tal-kawża odjerna, pretensjoni li hija fermement respinta mis-soċjeta' attriċi.

Azzjoni prinċipali

Il-Qorti tagħmel is-segweni osservazzjonijiet a bażi ta' dak li rriżultatla mill-atti:

1. Is-soċjeta' konvenuta hija proprjetarja tal-ajruplan bin-numru ta' reġistrazzjoni 9H BEC tal-għamla Falcon 2000LX⁶;
2. Fil-bidu tas-sena 2014, is-soċjeta' konvenuta bdiet taħdidiet ma' diversi kumpaniji li potenzjalment setgħu joperaw l-ajruplan imsemmi. Minnhom intagħżlet is-soċjeta' attriċi għax fi kliem Tim Fritz għan-nom tas-soċjeta' konvenuta, din kienet l-aktar waħda ekonomika⁷;

---

⁶ Fol 144

⁷ Affidavit Tim Fritz a fol 584

3. **Fis-7 t'April 2014** il-partijiet iffirmaw *Temporary Aircraft Management Agreement*⁸ permezz ta' liema s-soċjeta' attriċi giet ingaġġata mis-soċjeta' konvenuta sabiex tippovdi servizzi in konnessjoni mal-*management* u l-operat tal-ajruplan imsemmi skont it-termini u l-kundizzjonijiet hemm maqbula fosthom:

Klawsola 5.2

The Operator's fees for the management of the aircraft are as follow:

- Technical and quality management: 5000 euros per month*
- Operational management: 3000 euros per month*
- Hourly rate: 300 euros per flown hours*

Those fees will be invoiced directly to the Owner on a separate invoice

Klawsola 5.3

All expenses made for the account of the aircraft are at the owner expenses. They will be invoiced to The Owner with presentation of the original.

Klawsola 6.1

This agreement shall be effective from April 7th 2014 and continue to be in full force and effect until the earliest of (i) the signature of the final agreement, or (ii) May 31st 2014.

4. Huwa paċifiku li ma gie ffirmat ebda ftehim finali bejn il-partijiet, iżda s-soċjeta' rikorrenti baqgħet tippresta s-servizzi tagħha lis-soċjeta' konvenuta anke wara l-31 ta' Mejju 2014.

---

⁸ Fol 6 et seq

Olivier Perdriel, membru u direttur tas-soċjeta' attriċi xehed hekk⁹ -

“The above mentioned agreement was temporary and it was subject to the signing of a final and definitive agreement between the parties, which was to be entered into before the expiration of the temporary agreement which was set to be the thirty first day (31st) of May of the year two thousand and fourteen (2014). Notwithstanding the fact that the operator made several attempts to get the final agreement signed by the owner, the latter never acted upon the issue and the final agreement was never entered into between them.

Although the final agreement was never entered into between the parties, the owner never put forth the request to have the documents of the aircraft to be delivered back to them or to have them handed over to another Manager. Moreover, following the date of expiration of the temporary agreement, the aircraft continued to be flown having Skyfirst Limited listed as its operator. The owners of the aircraft continued the normal operations of the aircraft as if the temporary agreement was still operative and the modus operandi between the owner and operator was still regulated by the temporary agreement even after its expiration.”

Tim Fritz għas-soċjeta' konvenuta ma ċaħad xejn minn dan fix-xhieda tiegħu anzi kkonferma li wara d-data tal-31 ta' Mejju 2014 is-soċjeta' konvenuta baqgħet tutilizza s-servizzi tas-soċjeta' attriċi bħal qabel. In kontro-eżami hu wiegħeb hekk¹⁰-

“Dr Cedric Mifsud: ...Upon the expiry that is on the 1st June 2014 whose services were you using?

.....

---

⁹ Affidavit a fol 192

¹⁰ Fol 659

The witness: The services continued as per day temporary contract.”

5. Is-soċjeta' attriċi tikkontendi li nonostante l-fatt li hija nnotifikat lis-soċjeta' konvenuta b'diversi fatturi għall-ħlas tas-servizzi provduti minnha lill-ajruplan in kwistjoni¹¹, din baqgħet inadempjenti. Il-fatturi jkopru kemm servizzi mogħtija mis-soċjeta' attriċi kif ukoll spejjeż li hija ħallset lil terzi in konnessjoni mal-istess ajruplan;

6. **Fl-20 ta' Lulju 2015** kienet skedata manutenzjoni estensiva tal-ajruplan. Permezz ta' **email datata 3 ta' Lulju 2015**¹² is-soċjeta' attriċi talbet lil dik konvenuta sabiex apparti l-bilanċ ta' ħlasijiet dovuti lilha thallas ukoll *down payment* għal dawn l-ispejjeż ta' manutenzjoni. Għalkemm is-soċjeta' konvenuta rrispondiet fl-**10 ta' Mejju 2015** effettivament dan il-ħlas baqa' ma sarx u l-manutenzjoni ma saritx. Senjatament is-soċjeta' konvenuta kkontestat l-ammonti imma mhux l-operat tas-soċjeta' attriċi.

7. Fis-**7 t'Awissu 2015**¹³ is-soċjeta' attriċi bagħtet ittra lis-soċjeta' konvenuta permezz ta' liema nfirmatha li peress li din ma kinitx qed tagħmel il-ħlasijiet mitluba *“we have no other choice but to put a term to our mutual relation and to terminate the contract that we have signed on April 7th, 2014¹⁴.”* **Din it-terminazzjoni kellha sseħħ b'effett mis-7 ta' Settembru 2015** skont klawwsola 6.2 tal-kuntratt;

---

¹¹ Fol 11 et seq

¹² Fol 206

¹³ Email a fol 152

¹⁴ Fol 117

8. In vena legali jiġi sottolineat *in primis* li dak li ftehm u ffirmaw għalih il-partijiet permezz tal-kuntratt tas-7 t'April 2014 jorbothom awtomatikament sal-perjodu tal-iskadenza tiegħu fil-31 ta' Mejju 2014. Anke jekk il-ftehim kien wieħed temporanju, il-klawsoli maqbula bejniethom jorbtuhom a tenur tal-artikolu 992 et seq tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta. Anke ftehim preliminari jgħolq vinkolu kuntrattwali.

Inghad hekk fil-każ **Golden Bun Manufacturing Co. Ltd vs Korporazzjoni Maltija għall-Intrapriża et deċiż fis-26 ta' Novembru 2015** -

“Dritt

*Il-Qorti ser tenunzja xi prinċipji legali applikabbli li f'materja kontrattwali jagħmel li l-ftehim hu liġi għall-partijiet kontraenti (Art. 992(1) Kodiċi Ċivili; ara **“Carmelo Bajada noe vs Fr. S. Cachia et noe”** (A.K. deċiża fis-16 ta' Lulju 1973);*

*Il-prinċipju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa' dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jiġi rispettata u li hi l-volonta` tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tiġi osservata. (Pacta sunt servanda). (**“Gloria mart Jonathan Beacon et vs L-Arkitett u Ngineer Ċivili Anthony Spiteri Staines”** – App Ċiv. Deciża fil-5 ta' Ottubru 1998).*

L-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, minkejja l-konsegwenzi iebes li jistgħu jinsiltu minnha fil-prattika, ġejja mir-rispett li jrid jingħata lill-prinċipju li ftehim validu bejn il-partijiet għandu s-saħħa ta' liġi bejniethom (pacta sunt servanda), u l-ebda Qorti m'għandha tindaħal fi ftehim bħal dan diment li dak il-ftehim ma jkunx milqut b'xi difett li jgħibu ma jiswiex. Madankollu, illum huwa

aċċettat li l-applikazzjoni tar-regola minsuġa f'Kap 16 trid tigi nterpretata wkoll fid-dawl ta' principju ieħor ewlieni tad-dritt jiġifieri li l-kuntratti jiġu esegwiti in bona fede.

L-Artikolu 993 tal-Kap 16 jiddisponi:

“Il-kuntratti għandhom jiġu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, iżda wkoll għall-konsegwenzi kollha li ġġib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwita`, bl-uzu jew bil-ligi”.

*Fil-kawża, **Mark Calleja Urry et Vs Joseph Portelli et** – Qorti Appell mogħti fis-sena 2011, il-Qorti kkwotat is-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell fejn qalet li:*

“.....il-principju jibqa' l-istess, ċjoe` dak tal-liberta` kuntrattwali bil-korollarju tiegħu li l-eċċezzjonijiet għal dik il-liberta` m'għandhomx jiġu estiżi li hemm mil-limiti tal-ligi li tistabilixxi l-eċċezzjoni.....Il-Kodiċi Ċivili li jagħti lill-kuntratti magħmulin skont il-ligi is-saħħa tal-ligi stess, li hija l-aqwa ligi, ċjoe` l-ligi tal-partijiet, il-mezz u l-miżura tal-indipendenza personali tagħhom fil-kamp kontrattwali, u li ma jistgħux jiġu mħassra ħlief bil-kunsens ta' xulxin jew għal raġunijiet magħrufin fil-ligi.”

9. Fit-tieni lok, jidher ċar li l-oppożizzjoni ewlenija tas-soċjeta' konvenuta hija fir-rigward tal-ħlasijiet mitluba mis-soċjeta' attriċi għall-perjodu wara l-iskadenza tal-kuntratt temporanju ffirmit bejniethom. Hija tikkontendi fl-ewwel lok li anke jekk hemm xi ħlasijiet xi jsiru, dawk relatati mas-servizzi reżi mis-soċjeta' attriċi m'għandhomx ikunu dettati mill-kuntratt tas-7 t'April 2014 li skada fil-31 ta' Mejju tal-istess sena u ma ġiex iffirmit ieħor warajh mill-partijiet. B'hekk għal massimu, skont is-soċjeta' konvenuta, għandha tkun il-

Qorti li, ggwidata mill-artikolu 1623 et seq tal-Kap 16, tiffissa h̄las skont iċ-ċirkustanzi. Inoltre s-soċjeta' konvenuta tavvanza wkoll kontestazzjoni fir-rigward ta' fatturi marbuta ma' spejjeż dovuti lil terzi.

10. Fir-rigward, il-Qorti tagħmel mill-ewwel referenza għall-prinċipji generali tal-każ **De Tigne Limited vs Lorna Micallef deċiż fl-10 ta' Jannar 2007** fejn ingħad hekk -

“Bla dubju, kuntratt preliminari jeżawrixxi l-funzjoni tiegħu meta dan ikun assorbit u sostitwit b'kuntratt definitiv. F'dan il-każ, imma, il-partijiet ma addivenew għall-ebda kuntratt bħal dan. In linea ta' massima generali, il-konsegwenza hi li dak preliminari jibqa' l-uniku fonti tad-drittijiet u ta' l-obbligazzjonijiet inerenti għan-negozju partikulari volut mill-partijiet.”

Madankollu dik il-Qorti ma waqfitx hemm u kompliet tgħid li -

“A prima vista, konsiderat ut sic u b' mod iżolat minn ċirkostanzi oħra ta' riljev, isegwi illi la l-kuntratt preliminari ma jagħmel ebda menzjoni għall-ħlasijiet ta' “charges” għal konsum tad-dawl u ta' l-ilma, u dawk relattivi għall-manutenzjoni, tali osservazzjoni tista' tfisser illi l-obbjezzjoni ta' l-appellanti għandha bażi għall-akkoljiment tagħha. Approfondiment tal-materja, pero`, ma jitraduċix ruħu f'din is-soluzzjoni semplicistika, li tista' tkun ukoll inikwa għas-soċjeta` attriċi. Raġonevolment, allura, fir-riċerka ta' dik l-aspirazzjoni għal dak li hu ġust u ekwu, hu doveruż illi wieħed ifittex dik is-soluzzjoni l-aktar konformi għall-ispirtu u l-veru objettiv tar-regolament ta' l-interessi li l-partijiet infushom kellhom fil-każ konkret;

Ġja ġie rilevat supra illi l-partijiet kienu taw eżekuzzjoni għall-ftehim ta' lokazzjoni. Jikkonsegwi għalhekk illi wieħed ikollu jaċċerta ruħu mill-volonta`

negozjali tal-partijiet billi jmur oltre l-kontenut tal-kuntratt preliminari u jagħmel evalwazzjoni debita tat-trattattivi bejn il-partijiet in antiċipazzjoni ta' tali kuntratt u dawk l-oħra ex post facto l-konklużjoni tiegħu. Fundamentalment, il-valutazzjoni ta' dik il-kondotta persegwita matul id-durata ta' l-okkupazzjoni tal-fond mill-konvenuta-inkwilina;”

11. Applikazzjoni ta' dawk il-prinċipji ġurisprudenzjali għall-każ odjern iwasslu lill-Qorti għall-fehma li għandha tevalwa l-volonta' u l-komportament tal-partijiet fil-perjodu bejn l-1 ta' Ġunju 2014 u s-6 ta' Settembru 2015 sabiex jiġi stabbilit jekk id-drittijiet u d-dmirijiet tal-partijiet għandhomx jitqiesu li baqgħu jew le regolati mit-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt tas-7 t'April 2014. Fir-rigward il-Qorti tosserva li –

i. Kif diġa' muri mis-suespost, ir-rappreżentant tas-soċjeta' konvenuta Tim Fritz rrikonoxxa li wara l-iskadenza tal-ftehim temporanju tas-7 t'April 2014, is-soċjeta' konvenuta ma talbitx ir-ritorn tad-dokumenti relattivi għall-ajruplan in kwistjoni. Anzi fi kliemu stess, hija xorta baqgħet titlob is-servizzi tas-soċjeta' attriċi “skont il-kuntratt temporanju” u s-soċjeta' attriċi baqgħet indikata mal-awtoritajiet kompetenti bħala l-operatur tal-ajruplan;

ii. Kemm fl-eċċezzjonijiet tagħha kif ukoll fil-provi u sottomissjonijiet magħmula mis-soċjeta' konvenuta, hija tressaq oġġezzjoni partikolari għall-*hourly rates* ta' €300. Jiġi nnutat fl-ewwel lok li nonostante l-ilmenti ta' din is-soċjeta' li din ir-rata kienet ferm aktar għolja minn dak li kienu joffru kumpaniji oħra, bħala fatt, l-istess soċjeta' konvenuta kienet diġa' aċċettat dik ir-rata ta' h̄las fil-kuntratt tal-4 t'April 2014;

iii. Jiġi nnutat imbagħad li **wara li skada l-kuntratt fil-31 ta' Mejju 2014**, is-soċjeta' attriċi baqgħet toħroġ fatturi lis-soċjeta' konvenuta b'mod regolari li kienu jinkludu l-*hourly rates* ta' €300. Għalkemm is-soċjeta' konvenuta tallega

li din ir-rata kienet minn dejjem ikkontestata minnha, ma jirriżultax li dan kien il-każ. Mill-provi mressqa jirriżulta li **f'email datata 17 ta' Lulju 2014**¹⁵, u cioe' wara li kien skada l-kuntratt temporanju, Tim Fritz sempliciment talab lil Olivier Perdriel sabiex itih *breakdown* ta' kif il-figura ta' €300 tinhadem. Notevoli huwa wkoll li f'dik l-email kien l-istess Fritz li fil-kuntest ta' dik it-talba għamel referenza għal klawnsola 5.1 *Fees and Expenses* tal-kuntratt tas-7 t'April 2014, **mossa din li fil-fehma tal-Qorti tindika li anke s-soċjeta' konvenuta kienet għadha qed taċċetta li r-relazzjoni kummerċjali bejn il-partijiet baqgħet bażata fuq it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt tas-7 t'April 2014**. L-iskambju ta' emails sad-29 ta' Lulju 2014 kompli fost oħrajn bl-ispjega ta' Olivier Perdriel dwar dawn l-*hourly fees*;

iv. Inltre, **f'email datata 22 ta' Mejju 2015**¹⁶ lil Tim Fritz, Olivier Perdriel b'referenza għal laqgħa li kienet saret bejn il-partijiet, fejn is-soċjeta' konvenuta jidher li kienet talbet lis-soċjeta' attriċi sabiex tirrikonsidra l-*hourly fees*, l-istess Perdriel filwaqt li ta spjegazzjoni dettaljata biex jiġġustifika dawn il-fees ikkonkluda li għar-raġunijiet hemm imsemmija s-soċjeta' attriċi ma kinitx f'qagħda li tnaqqas dawn il-*fees*. Kwindi, nonostante l-fatt li evidentement is-soċjeta' konvenuta ma kinitx kuntenta b'dawn l-*hourly fees*, hija xorta baqgħet għaddejja bl-użu tas-servizzi mingħand is-soċjeta' attriċi meta kienet taf il-pożizzjoni tal-istess soċjeta' attriċi li ma kinitx ser traħhas dawk il-*fees*. U sakemm is-soċjeta' attriċi unilateralment itterminat kwalunkwe relazzjoni kummerċjali bejn il-partijiet b'effett mis-7 ta' Settembru 2015, anke jekk is-soċjeta' konvenuta qegħda targumenta li r-rati ta' kumpaniji terzi kienu irħas, hija fil-frattemp **QATT** ma rrifjutat is-servizzi tas-soċjeta' attriċi. Anzi, kif ammess minn Tim Fritz għal domanda li għamlitlu l-Qorti stess, is-soċjeta' konvenuta, minkejja kollox baqgħet timxi skont it-termini u l-kundizzjonijiet tal-ftehim temporanju ffirmat fl-2014 –

---

¹⁵ Fol 600

¹⁶ Fol 622

“The Court: So if I understand you well though we have the bases of this temporary agreement and it was there written signed agreed to whatever, you, in your mind the temporary agreement was like this experiment as how you are going to operate together and how much will going to charge; and whether you will be going to have any objections and so on and so forth. But you continued to extend the agreement regardless of the fact that there was always this bone of contention.

The witness: Yes. It wasn't perhaps as light as an experiment; was obviously an agreement and as I say, and a final agreement which was hopeful by both parties to fly the airplane as well. That was a period.....Obviously it took time to realise and as became clear how...the prices were investigating other possibilities other operators we discovered exactly how.....the prices were, and that was....¹⁷.”

v. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha suesposti s-soċjeta' attriċi kienet ġustifikata li wara l-31 ta' Mejju 2014 baqgħet titlob il-hlasijiet skont ir-rati ndikati fit-termini u l-kundizzjonijiet tal-ftehim tas-7 t'April 2014. Anke jekk is-soċjeta' konvenuta ma kinitx kuntenta għal kollox b'uħud mir-rati ta' hlas applikabbli u kienet ukoll qegħda tfittex operaturi oħra li setgħu joffru rati aktar vantaġġjużi, ġjaladarba fil-frattemp hija ħalliet l-operat kollu tal-ajruplan f'idejn is-soċjeta' attriċi, u huma ma laħqu ebda ftehim ieħor li jvarja r-rati ta' hlas maqbula preċedement, hija ma tistax issa tevadi l-obbligi tagħha li tħallas dak dovut lill-istess soċjeta' attriċi skont dak miftiehem bejniethom mill-bidunett;

---

¹⁷ Fol 668

vi. Il-Qorti tirrileva wkoll li fir-rigward tas-servizzi kollha reżi direttament mis-soċjeta' attriċi, ma ngibietx prova li effettivament dawn ma kinux ingħataw. Anzi ma ġewx kontestati minn dan il-att.

Għalhekk il-konklużjoni tal-Qorti hija li dawn huma dovuti fl-intier tagħhom.

12. Fir-rigward ta' spejjeż li s-soċjeta' attriċi nkorriet vis-a-vis kumpaniji terzi in konnessjoni mal-ajruplan in kwistjoni, rriżulta mill-provi li mhux l-ispejjeż kollha dovuti lil dawn it-terzi kienu għadhom thallsu. Dan kif konfermat fil-kontro-eżami li sar lil Olivier Perdriel fejn irrikonoxxa li "*some of the invoices are not yet paid*"¹⁸. F'xhieda sussegwenti¹⁹ Perdriel indika li l-fatturi maħruġa mill-kumpaniji Alia, Airport de Toulon u Camp and Tag Aviation kienu għadhom ma thallsux. Is-soċjeta' konvenuta targumenta fis-sottomissjonijiet tagħha li għaladarba l-fatturi relattivi għal dawn is-soċjetajiet imsemmija ma kinux għadhom imħallsa, u kwindi m'hemmx prova ta' pagament, dak l-ammont mhux dovut mis-soċjeta' konvenuta skont kif ġiet postulata l-azzjoni attriċi.

Il-Qorti ma taqbilx ma' din is-sottomissjoni.

Fl-ewwel lok ma ngiebet ebda prova li tiddiskredita jew li tpoġġi f'dubju l-għoti effettiv ta' dawn is-servizzi mill-kumpaniji terzi fir-rigward tal-ajruplan tas-soċjeta' konvenuta. Jekk is-soċjeta' konvenuta kellha xi dubju dwar dan, u jekk ukoll kellha xi dubju dwar il-*quantum* tal-ammonti dovuti, hija setgħet liberament tindirizza din il-materja fil-kors tal-provi. Haġa li ma saritx.

Fit-tieni lok, hija plawsibbli u kredibbli l-ispjegazzjoni mogħtija minn Olivier Perdriel fix-xhieda tiegħu²⁰ li l-hlas lil dawn il-kumpaniji terzi msemmija kien għadu ma sarx għax is-soċjeta' attriċi ma kellhiex biżżejjed fondi biex

---

¹⁸ Fol 408

¹⁹ Fol 489 et seq

²⁰ Fol 489 et seq

thallashom u dawn il-kredituri terzi kienu aċċettaw li jistennew sabiex jithallsu sakemm l-istess soċjeta' attriċi tirċievi l-ħlas li hija qegħda tfittex mingħand is-soċjeta' konvenuta.

Għalhekk il-Qorti ma ssibx raġuni valida sabiex tilqa' d-difiża tas-soċjeta' konvenuta fir-rigward ta' dawn il-ħlasijiet għal servizzi reżi minn dawn il-kumpaniji terzi.

13. Is-soċjeta' konvenuta tissottometti wkoll oġġezzjoni għal spejjeż li s-soċjeta' attriċi qegħda titlob rigwardanti servizzi mogħtija in konnessjoni mal-ajruplan in kwistjoni mill-kumpanija Eurocontrol. Hija targumenta li l-fatturi relattivi u maħruġa minn din il-kumpanija a fol 66 sa 92 ma jagħmlux referenza speċifika għall-ajruplan tas-soċjeta' konvenuta u lanqas l-*Statements of Account tal-Bank of Valletta plc* a fol 469 a fol 471 ma jindikaw liema fattura ġiet imħallsa. In vista ta' dan, is-soċjeta' konvenuta tallega li s-soċjeta' attriċi ma gābitx prova li dawn l-ispejjeż partikolari kienu relatati mal-ajruplan tas-soċjeta' konvenuta u li l-pagamenti ndikati kienu abbinati mal-istess ajruplan.

Għal darb'oħra il-Qorti ma taqbilx ma' din is-sottomissjoni. Is-soċjeta' attriċi pprezentat dawn id-dokumenti bħala prova ta' servizzi u ħlas rigwardanti s-soċjeta' Eurocontrol. Jekk is-soċjeta' konvenuta, nonostante dak li xehed dwarhom Olivier Perdriel in kontro-eżami xorta ma kinitx sodisfatta dwar din il-prova kellha l-opportunita' li tressaq xhieda minn dik il-kumpanija terza sabiex tindirizza din l-allegazzjoni tagħha, ħaġa li m'għamlitx. Ma ntweriex għalhekk, fuq bażi ta' probabilita', li l-ammont li s-soċjeta' attriċi qegħda titlob in konnessjoni mal-ħlasijiet lil Eurocontrol ma kienx relatat mal-ajruplan mertu tal-proċeduri odjerni.

14. Għal dawn ir-raġunijiet kollha u fid-dawl tal-provi kollha mressqa l-Qorti hija għaldaqstant tal-fehma li anke l-ħlas mitlub mis-soċjeta' attriċi għal spejjeż li għamlet ma' partijiet terzi huma dovuti fl-intier tagħhom.

Fid-dawl tas-suespost, it-tieni u t-tielet talba tas-soċjeta' attriċi għall-ħlas tas-somma ta' €222,506.66 sejr in jintlaqghu.

Għall-istess motivi l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta riferibbli għal dawn iż-żewġ talbiet sejr in jiġu miċhuda.

Kontro-Talba

Is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti qegħda minn naħa tagħha titlob il-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni peress li wara li unilateralment temmet ir-relazzjoni mas-soċjeta' rikonvenzjonanti, is-soċjeta' rikonvenzjonata zammet fil-pussess tagħha, allegatament mingħajr ebda titolu u abbużivament, id-dokumentazzjoni relattiva għall-ajruplan. Tali dokumentazzjoni tinkludi dik storika u ta' safar kif ukoll il-*log book*. Mingħajr din id-dokumentazzjoni l-ajruplan ma jtirx.

Mill-atti jirriżulta li wara li s-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata tterminat il-ftehim li kellha mas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti b'effett mis-7 ta' Settembru 2015 –

i. Fit-**2 t'Ottubru 2015** is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti ntavolat ittra ufficjali permezz ta' liema poġġiet lis-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata in mala fede u responsabbli għad-danni peress li fil-fehma tagħha din kienet qed iżżomm abbużivament id-dokumentazzjoni storika kif ukoll il-*log book* u dokumentazzjoni oħra ta' safar appartenenti lill-ajruplan u dan għaliex sa

dakinhar is-soċjeta' attriċi kienet għadha qed iżzomm tali dokumentazzjoni mingħajr ma tgħaddiha lill-istess soċjeta' konvenuta²¹;

ii. **Fl-14 t'Ottubru 2015** l-istess soċjeta' attriċi talbet u ottjeniet il-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru kawtelatorju Nru 1622/15 kontra s-soċjeta' konvenuta għas-somma ta' €250,221.92 għal servizzi tekniċi u ta' manutenzjoni provduti lill-istess soċjeta' konvenuta bħala operatur tal-ajruplan mertu tal-proċeduri odjerni. Bħala sekwestratarju għet indikata l-istess soċjeta' attriċi sabiex jiġu sekwestrati dokumenti tekniċi, ta' manutenzjoni u ta' *airworthiness* tal-ajruplan Falcon;

ii. **Fit-22 t'Ottubru 2015** is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti ntavolat rikors għar-revoka tal-mandat imsemmi²²;

iii. **Fit-23 t'Ottubru 2015** is-soċjeta' attriċi ddepożitat taħt l-awtorita' tal-Qorti d-dokumenti tekniċi ta' manutenzjoni u ta' *air worthiness* tal-ajruplan²³;

iv. **Fit-2 ta' Novembru 2015** is-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata pprezentat kontro-mandat għall-mandat ta' sekwestru 1622/15 sabiex tirregola ruħha aħjar mingħajr preġudizzju għal proċeduri oħra²⁴;

v. **Fit-3 ta' Novembru 2015** is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti għet awtorizzata tisbanka tali dokumenti²⁵;

vi. L-operatur tal-ajruplan inbidel fl-**24 ta' Diċembru 2015**²⁶;

v. Is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti tavvanza l-pretensjoni għad-danni għall-perjodu bejn l-14 t'Ottubru 2015 (meta nħareġ il-mandat ta' sekwestru) sat-3 ta' Novembru 2015 (meta s-soċjeta' konvenuta thalliet tisbanka d-dokumentazzjoni tal-ajru);

---

²¹ Fol 552

²² Fol 533 et seq

²³ Fol 564

²⁴ Fol 572

²⁵ Fol 579

²⁶ Fol 672

vi. Tim Fritz²⁷ u Alessandro Angelieri²⁸ għan-nom tas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti taw dettalji dwar il-pretensjonijiet tas-soċjeta' in linea ta' danni u ċioe' –

- €15,563.20 għal salarji mħallsa lill-piloti u aircrew matul dak il-perjodu; u
- €509.89 f'titjiriet imħallsa għal dak il-perjodu peress li l-ajruplan ma setax jintuża allegatament minħabba l-aġir doluż tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata

Is-soċjeta' konvenuta targumenta li l-pretensjonijiet tagħha għad-danni huma ġustifikati għax ġew sodisfatti l-elementi meħtieġa u ċioe' l-aġir doluż tas-soċjeta' attriċi, id-dannu soffert mis-soċjeta' konvenuta u n-ness bejniethom²⁹.

Ingħad hekk fil-każ **Maurice Hili vs Francis Attard et deċiż 26 ta' Frar 2019-**

“Gie affermat mill-qradi tagħna:

“Illi sabiex tirnexxi azzjoni għad-danni iridu jigu ippruvati erba' elementi:

(1) il-fatt dannuż illeċitu;

(2) l-imputabbilita' tal-istess fatt għal min ikun għamlu;

(3) id-dannu ikkaġunat minn dan l-istess fatt u

(4) id-“dolus” jew “culpa” da parti ta' min ikun għamlu.”

Għalhekk ikun hemm ir-responsabbli għad-danni jekk tigi ppruvata konnessjoni loġika ta' kawża u effett bejn l-att u d-danni kkaġunati mill-istess att.

---

²⁷ Fol 588 et seq

²⁸ Fol 651 et seq

²⁹ Nota ta' Sottomissjonijiet a fol 725 et seq

In linea ta' principju jinsab enuncjat li "hu mprexxindibbilment rikjest sabiex ikun hemm lok ghad-danni li jkun hemm ness ta' kawzalita bejn il-fatt kolpevoli u l-konsegwenza dannuza." (kollez. Vol. XLIV P1 p.343).

Applikati dawn il-principji l-Qorti pero' ma ssibx li din il-kontro-talba hija ġustifikata.

Mill-provi ntwera li wara li s-soċjeta' attriċi unilateralment itterminat il-kuntratt b'effett mis-7 ta' Settembru 2015, is-soċjeta' attriċi baqgħet registrata bħala l-operatur tal-ajruplan sa Diċembru 2015 u ma rriżultax li l-istess soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti kienet fil-frattemp avzatha b'bidla fir-rigward. B'hekk f'dak il-perjodu kienet is-soċjeta' attriċi kienet għadha meqjusa bħala l-operatur tal-ajruplan għal finijiet u effetti kollha tal-liġi u kienet għalhekk għadha marbuta bl-obbligi kollha naxxenti minn tali rwol anke ma' l-awtoritajiet kompetenti.

Inghad hekk minn Olivier Perdriel għan-nom tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata waqt il-kontro-eżami³⁰ -

"Dr. Mifsud Bonnici: Now, why did hold on to the historical documentation, the logbook and other relative documents pertaining to the Falcon, following the unilateral termination on 7th August, 2015?"

Witness: Because Regulation, European Regulation asked us to do so and the Malta Regulation of Aviation asked us to do so. As an example. We are still considered as the operator as of today, for Transport Malta, because your client failed to unregister it from Malta.

Dr. Mifsud Bonnici: So why did you file a precautionary garnashee order for such documents? What were the reasons for issuing this garnashee order?"

---

³⁰ Fol 405 et seq

Witness: To confirm that we were in our right, because your client was not really doing much stuff. So we did as legal as possible to keep protection.

Dr. Mifsud Bonnici: Fine, fine. But Mr. Perdriel, you were aware that Sunshine engaged third party service providers that is Gamma?

Witness: Actually.

Dr. Mifsud Bonnici: So why did you hold on to the documents when you knew that the client shifted to another service provider, or wanted to do so?

Witness: Because the client never told us. The client never told us that they had a third party. It's actually a third party calling us and told us "we are going to take care of the aircraft". No email, no letters. So your client never told us there was another third party and the truth is that the aircraft is Maltese registered. Even if sixty years ago and it's still Maltese registered and even if Gamma Aviation which I never met, and I've never seen a document about that, is supposedly taking care of the aircraft, the aircraft is still in Geneva without it's two engines and registered in Malta.

Dr. Mifsud Bonnici: So you did confirm that you knew that Gamma was to be the new service provider? So why did you insist on proceeding with the garnashee order and to hold on to the documents?

Witness: Because until my client is telling me otherwise, I have to protect his interest and the interest of the aircraft and the interest of the Maltese Transport Malta. So I kept the aircraft until I heard something from the client, which I never did."

Fil-fehma tal-Qorti għalhekk l-aġir tas-soċjeta' attriċi ma kienx wieħed doliż imma wieħed dettat miċ-ċirkustanzi li sabet ruħha fihom. Anzi aġġixxit b'kawtela dovuta għas sitwazzjoni. Li s-soċjeta' konvenuta tippreżenta ittra ufficjali biex titlob ir-ritorn tad-dokumenti bħal ma għamlet fit-2 t'Ottubru 2015

ma kienx biżżejjed. Kien jispetta direttament lis-soċjeta' konvenuta, u mhux lil terzi, li tiegħu l-passi kollha biex tirregola s-sitwazzjoni tagħha *qua* l-operatur tal-ajruplan mill-aktar fis wara li s-soċjeta' attriċi waqqfet ir-relazzjoni tagħha magħha. La dan m'għamlitux, anzi baqgħet tkaxkar saqajha fir-rigward tad-doveri tagħha, ma tistax issa ddur fuq is-soċjeta' attriċi u tipprova titfa htija fuqha.

Fid-dawl tas-suespost, l-elementi meħtieġa għat-talba għal ħlas ta' danni ma għewx sodisfatti u l-kontro-talba sejra tiġi miċhuda.

Ser tiġi miċhuda wkoll is-sitt eċċezzjoni tas-soċjeta' konvenuta għall-azzjoni prinċipali. **Verament dak hemm allegat ma ġie bl-ebda mod minnimament pruvat.**

Għall-istess raġunijiet u safejn kompatibbli ma' dak deċiż, l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata sejrin jintlaqgħu.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi –

- 1. Tiċhad l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta għall-azzjoni prinċipali mressqa mis-soċjeta' attriċi;**
- 2. Tilqa' t-tieni u t-tielet talba tas-soċjeta' attriċi u tiddikjara illi s-soċjeta' konvenuta Sunshine Aviation Limited hija debitori tas-soċjeta' attriċi għas-somma ta' mitejn u tnejn u għoxrin elf, hames mija u sitt Euro u sitta u sittin ċenteżmu (€222,506.66) għal diversi servizzi tekniċi u ta' manutenzjoni provduti minn April 2014 sal-lum u tikkundanna lill-istess soċjeta' konvenuta sabiex thallas din is-somma lis-soċjeta' attriċi;**
- 3. Tilqa' l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' attriċi għall-kontro-talba tas-soċjeta' konvenuta safejn kompatibbli ma' dak deċiż u tiċhad il-kontro-talba tal-istess soċjeta' konvenuta;**

**4. L-ispejjeż kollha ta' dawn il-proċeduri jkunu a karigu tas-soċjeta'
Sunshine Aviation Ltd.**

Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.

Imhalled

Victor Deguara

Dep. Reg.